

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

לפני כבוד השופט שמאי בקר

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד דניאל אשכנזי, תביעות ת"א

נגד

הנאשמים

אליהו בקל (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד רוי גבריאלי, סנגוריה ציבורית

ג ז ר ד י ן

השתלשלות העניינים העובדתית

1. הנאשם, אליהו בקל (להלן: הנאשם) הורשע ביום 29.8.2021, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בן זוג, לפי סעיף 382 (ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ואיומים לפי סעיף 192 לאותו החוק. הנאשם זוכה - בהסכמת התביעה ובהתאם להמלצת בית המשפט - מאישום נוסף בגדרו הואשם בעבירת איומים.

2. על פי עובדות כתב האישום לפיהן הורשע הנאשם, הוא והמתלוננת רעות ראובן (להלן: רעות או המתלוננת), היו בני זוג שהתגרשו, ולהם ילד משותף, קטין.

הנאשם הורשע בכך שבתאריך 23.10.2019 בשעה 17:30 לערך, בעת שהמתלוננת נהגה ברכבה (להלן: הרכב) ברחוב בבת-ים, הגיח אל תוך רכבה בכך שפתח את דלת הנוסע שליד הנהג, נכנס אל הרכב, והתיישב במושב הרכב; לאחר שנכנס לרכב, עצר אותו הנאשם באמצעות ידית ההילוכים ואיים על המתלוננת בכך שאמר לה: "סעי סעי, תני גז, אני אהרוג אותך, סעי תני גז אל תשחקי". המתלוננת השיבה לנאשם כי "אינה יכולה", ובמקביל קראה לעזרת אביה, עמו קיימה שיחת טלפון בעת שהתפרץ הנאשם לרכבה.

בהמשך, תפס הנאשם בחוזקה בשערות ראשה ובידיה של המתלוננת, שלף מכונת תספורת (גילוח), משך את שערות ראשה בחוזקה לאחור ובכך הרים את ראשה, ואז ניסה לגלח את שערות ראשה באמצעות המכונה; הנאשם הצליח לגלח מקצת משערותיה של רעות בגבתה השמאלית; במעשיו גרם למתלוננת שריטה מדממת בעפעף, וחבלה בידה.

האירוע המתואר הסתיים בכך שהמתלוננת פתחה את דלת הרכב, זעקה לעזרת עוברי אורח, והם חילצו אותה מאחיזת הנאשם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

יצוין, מעבר לעובדות כתב האישום, כי הנאשם נמלט מהזירה, ובהמשך – עת הועמד לדין, טען טענת אליבי, אשר נדחתה בהכרעת הדין המרשיעה.

3. עוד ראוי לציין, כי כתב האישום ייחס עוד לנאשם את הכאתה של רעות במכות אגרופ, אולם פרט זה לא הוכח במסגרת שמיעת ההוכחות, ועל כן זוכה הנאשם מביצוע תקיפה זו.

טיעוני הצדדים לעונש

4. התביעה בטיעוניה לעונש ביקשה מבית המשפט לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא "לא יפחת" מ- 12 חודשי מאסר בפועל, ועד 24 חודשי מאסר; בעתירתה ביחס לעונש המתאים לנאשם, ביקשה התביעה מבית המשפט לחרוג ממתחם הענישה המבוקש לחומרה, לפי סעיף 40 לחוק העונשין, ולהשית עליו 26 חודשי מאסר בפועל, מעבר למאסרים המותנים העומדים לחובתו, אותם ביקשה להפעיל במצטבר (5 חודשים בגין עבירות אלימות ועוד 3 חודשים בגין איומים).

עוד ביקשה התביעה להטיל על הנאשם מאסר מותנה למשך שנתיים בגין עבירות אלימות במשפחה, שנת מאסר מותנית בגין עבירות אלימות אחרות, ו- 8 חודשי מאסר ביחס לעבירות איומים. בנוסף עתרה התביעה להשית על הנאשם תשלום פיצוי עבור המתלוננת בסך של 50,000 ש"ח, קנס "גבוה", והתחייבות להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע בעתיד. התביעה הוסיפה כי יש להפעיל את ההתחייבות התלויה נגד הנאשם מהליך קודם (אך לא הגישה את ההתחייבות עצמה לתיק בית המשפט).

התובע עמד בטיעונו לעונש על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, שעניינם ביטחונה האישי ושלווה נפשה של המתלוננת. בעניין זה, הפנה התובע המלומד, עו"ד דניאל אשכנזי, אל זעקות המצוקה של המתלוננת, שנשמעו בהקלטת האירוע מושא כתב האישום (ת/1). כן הפנה התובע את בית המשפט אל עדותה של המתלוננת בבית המשפט לפיה, בין היתר, חששה לחייה ולשלומה של בנה. התובע הוסיף כי התפרצותו של הנאשם לרכבה של המתלוננת, וניסיונו לגלח את שערה, מעבר להיותם מעשים אלימים וחמורים, יש בהם אלמנט משפיל.

התובע עמד על הנזק שנגרם למתלוננת בעקבות האירוע מושא כתב האישום, הפיזי והנפשי, וכן על הנזק שעלול היה להיגרם לה, ותמה מה היה קורה לולא היו מצילים אותה עוברי האורח: "האם היה (הנאשם) מגלח את כל שיערה או שמא מעבר?" שאל.

אשר לענישתו של הנאשם בחריגה לחומרה ממתחם הענישה, טען התובע כי מדובר בנאשם בעל עבר פלילי שבאמתחתו 6 הרשעות קודמות, לרבות הרשעה בעבירת שוד, בגינה ריצה מאסר בפועל בן שנתיים ימים. התביעה הצביעה על כך שהנאשם הורשע פעם אחר פעם בעבירות אלימות כלפי אותה המתלוננת, ובאופן קבוע, לאחר שנגזר עונשו על ידי בית המשפט בגין מעשים אלה – לא הורתע כהוא זה - ושב ופגע בה, פעם אחר פעם. כך, בשנת 2018 הורשע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

הנאשם בעבירה של איומים כלפי המתלוננת; 15 ימים בלבד לאחר מתן גזר הדין בעניינו בגין אותם איומים – תקף את המתלוננת ואף את אמה, ואז נדון למאסר בפועל. חודשיים לאחר שחרורו של הנאשם מן המאסר שהושת עליו, הוא ביצע את העבירות מושא כתב האישום דנא.

לשיטת התביעה, המטרה בהשתת ענישה החורגת לחומרה ממתחם העונש ההולם היא "לרסק את רצונו (של הנאשם) לתקוף שוב את המתלוננת, לרסק את תעוזתו, את חוצפתו, חוסר יראתו מהחוק, עליבותו של גבר אלים שמייצג את כל מה שרע וחולה בחברה, פוגע באישה ומשפיל אותה ומתעלל בה... כל עוד יהיה מאחורי סורג ובריה לא יתקוף את המתלוננת ושלוות נפשה ובטחונה אולי תשוקם. מה יהיה אחרי לא ברור, אך המחזה הצפוי אינו אופטימי..."

5. ההגנה טענה לעונש, וביקשה מבית המשפט לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות, ועד 10 חודשי מאסר; ההגנה הציעה לבית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם כך שניתן יהא להסתפק בתקופת מעצרו, ולהורות כי המאסרים המותנים העומדים לחובתו ירוצו באופן חופף לעונש שייגזר עליו.

לשיטת ההגנה, מעשיו של הנאשם כלל לא לוו בתכנון מוקדם, ולשיטתה בכך "שלא נעשה שימוש באמצעים המסתירים את הזהות לדוגמא, עצירת הרכב באמצעות לחיצה על דוושת הפארקינג או בכביש סואן", יש כדי ללמד על העדר תכנון.

אשר לנזק שנגרם למתלוננת, טענה ההגנה כי "המתלוננת לא נזקקה לטיפול רפואי, בסופו של יום מדובר בשריטה מעל הגבה ואדמומיות ביד שמאל, כמובן איני מקלה ראש בכך".

ההגנה ציינה כי ניהול ההוכחות לא היה לשווא, והדגישה כי הנאשם זוכה מחלק מהעובדות והעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. עוד טענה ההגנה, כי הנאשם היה נתון באיזוק אלקטרוני משך תקופה ארוכה (למעלה משנה) וגם בכך יש כדי להשפיע על עונשו, לקולה.

ההגנה לימדה סגוריה על הנאשם בכך שטענה כי כיום, ולמן חודש ינואר 2019, אין קשר בין הנאשם למתלוננת "ואפילו את כל עניינו המשפטיים רכושיים שנתרו פתוחים מולה הוא סיים"; עוד הוסיפה ההגנה בעניין זה, כי "דווקא הקלה בעונש בהינתן שלנאשם אין כל קשר עם המתלוננת, יש נתק מוחלט, דווקא תשרת את האינטרס הציבורי, של המתלוננת ושל בנם המשותף. אני לא מדברת על מסר סלחני אלא על מתן הזדמנות. חברי דיבר על תחושת הביטחון של המתלוננת, שהנאשם ריסק וכולי, אבל אני שוב מבלי לזלזל בדברים, המתלוננת העידה, היא חכתה שנה כדי להעיד, האיבה ברורה והיתה גלויה, ומעבר לנסיבות התיק, ובית המשפט שמע את אביה של המתלוננת שגם מעדותו ניתן להתרשם באשר לאיבה שרוחשת לנאשם".

ההגנה הוסיפה כי הנאשם חווה קושי כתוצאה מכך שהוא לא ראה את בנו מאז ינואר 2019 "שללא קשר בין הרשעות הנאשם או האירוע נשוא התיק דנן, ברור שיש כאן ניכור הורי, שהמתלוננת אינה עושה כל צעד מצידה לחידוש הקשר של הנאשם עם בנו, ועל כן ככל שחולף

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

הזמן הניתוק מעמיק ונהיה קשה יותר".

ההגנה הוסיפה כי הנאשם סיים את לימודיו בתקופת מעצרו תחת איזוק אלקטרוני (הוגשה תעודת סיום לימודי הנדסה), וביקשה להקל בעונשו על מנת "שיוכל להמשיך ולשלם מזונות לבנו, כדי שהוא לא יצטרך להגיע לקריסה כלכלית שלו ושל הוריו". ההגנה אף עמדה על הנזק שנגרם לנאשם, לשיטתה, בגדרי הליך המעצר, במסגרתו הגיע לדיון בבית המשפט כשפניו חבולות (לטענתו הוכה על ידי סוהרים), והוא אף חלה בקורונה במהלך מעצרו. ההגנה אף ציינה, לבסוף, כי הנאשם הוא נכה צה"ל (הוגשה תעודה בנדון).

6. הנאשם, במילתו האחרונה אמר, בין היתר, את הדברים הבאים :

"זה פוגע שאתה קורא לי 'בקל' בהכרעת הדין... זה פוגע. אני לא מבין את הכרעת הדין הזו, שאין שם אלמנטים משפטיים, אין שם, נתת הרבה שורות שכל הדיונים נדחו בגלל בקל שזה חודש וחצי, אמרת שכל זה, שני דפים רשמת למה בקל אחראי לכל הדחיות. שורה אחת לגבי העד לא רשמת. שבאתי לחקור את רעות לענין אסף פרג' עצרת אותי..."

ובהמשך :

"אני עובר אלימות משפטית. אני חושב שדיברתי עד עכשיו לענין. אני לא חושב שעל גב של חף מפשע צריך להצטייר כשופט נאור, אי אפשר לבוא ולהציג כסרט של משהו של סוג של תקדים של חשבון גבו של חף מפשע. זה לא בסדר. ולא יכול שיהיה במדינה מתוקנת".

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

7. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ברורים: הלה פגע בשלמות גופה ובשלמות נפשה של רעות, ערער את ביטחונה האישי, הן במובן הפיזי, והן - ואולי בעיקר - בפן הנפשי, ובתקיפתו יוצאת הדופן, תוך שימוש במכונת גילוח, פגע לטעמי גם בכבודה של רעות, כאשה. רוצה לומר, כי לו היה קורבן העבירה גבר - ספק רב אם הנאשם היה מנסה לגלח את שערות ראשו. דומני - ואין צורך בהסבר נוסף - כי תקיפה מעין זו "שמורה" לנשים בלבד. ארחיב עוד על כך, בהמשך.

8. על החומרה הייחודית של עבירות אלימות ואיומים בתוך המשפחה עמד בית המשפט העליון לא אחת; אפנה, לדוגמא, לקביעותיו בע"פ 4875/11 מדינת ישראל נ' פלוני (26.1.2012) שם נאמרו הדברים הבאים :

"... על חומרת עבירות שכאלה בנסיבות זוגיות - משפחתיות, עמדנו בעבר :

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

'מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. (...) יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם הגדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג...; (...) לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה". (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.2007)).

...אין צורך להרחיב על ההשלכות הנפשיות מרחיקות הלכת של מעשי אלימות במשפחה, אשר במקרים רבים ממשיכות להשפיע על חייה של הקורבן לאורך זמן. כך, במקרה בו תקף אדם את זוגתו מספר פעמים, נקבע כי 'האלימות והאכזריות שנלוו למעשיו של המערער, הגם שלא גרמו לפגיעות קשות בגופה של המתלוננת, הצדיקו מלכתחילה התייחסות עונשית חמורה...'. (ראו ע"פ 7085/07 מדינת ישראל נ' פלוני (5.5.2008) ההדגשה הוספה). פצעים נפשיים נוטים להגליד באיטיות, בניגוד לעיתים – לפצעים גופניים, ויש שאינם מגלידים לעולם. הנזק הנפשי, אם כן, עשוי להיות חמור ועוצמתי ואין כל מקום להקל בעונשו של מי שבמעשיו גרם אך (או בעיקר) לנזק כזה.

ובהמשך:

'...כידוע, המחוקק בחר להחמיר את העונשים בגין עבירות המבוצעות במסגרת התא המשפחתי ... להחמרה זו יש לתת משקל, ולשם כך לא די ברטוריקה שאינה מגובה בתוצאה אופרטיבית (ראו פירסט ואגמון-גונן, בעמוד 580). במקרים מן הסוג הנדון לפנינו, על בית המשפט להציב נורמה ברורה וחד משמעית, שלפיה אדם הנוטל לעצמו את החירות לנקוט בדרכי אלימות כלפי אשתו ישלם על מעשיו בשלילת חירותו (ראו ע"פ 4732/10 מדינת ישראל נ' פלוני (2.1.2012)).'

9. במסגרת רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.2021) עמד בית המשפט העליון על הסכנה הטמונה באלימות בתוך המשפחה, ועל החובה של בתי המשפט למגרה; כך נקבע שם, בין היתר:

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה – ואלימות בין בני זוג בפרט – על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון של בני המשפחה – וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף (ראו והשוו רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019))."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

10. וראו בנוסף את קביעת בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 5500/13 פלוני נ' מדינת ישראל (6.11.2014)¹, שם נקבע, בין היתר, בהתאמה למצב בתיק דנא – של בני זוג גרושים – כך :

"...הפסיקה המועטה אליה מפנה המערער בהודעת הערעור אינה מלמדת על ענייננו, וזאת משום שבאותם מקרים האלימות לא ננקטה כלפי בת זוג או בת זוג לשעבר. מעשי אלימות הנעשים בתוך התא המשפחתי – גם אם צלע ממנו כבר אינה מחוברת אליו – ראויים ליתר גינוי".

11. נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנא מצביעות על מידת פגיעה גבוהה בערכים המוגנים ; הנאשם ביצע את העבירות כלפי רעות לאחר תכנון מוקדם, תקף אותה באלימות, תוך השפלתה, והפחדתה, וגרם לה לנזקים ממשיים – בכוח ובפועל. בנוסף, האיומים שהשמיע הנאשם כלפי המתלוננת היו איומים ברף הגבוה ביותר, שנלוו לתקיפתה האלימה, תוך ניסיון למנוע ממנה להשתחרר מאחיזתו.

הנאשם תכנן, מראש, את תקיפתה של רעות, ולא היה מדובר באירוע אלימות שארע בעידנא דריתחא, או בעיצומה של מריבה. חזקה על אדם שאינו מסתובב עם מכונת גילוח ברחבי העיר, ואזי תוקף את גרושתו, באמצעות המכונה, ספונטנית, עת הוא מבחין בה נוסעת ברכבה, במרכז העיר.

המתלוננת נהגה ברכבה, בפקק תנועה, בדרכה מעבודה לאסוף את בנה הקטין למסיבת יום הולדת ; הנאשם ארב לה, התפרץ לרכבה, תקף אותה, ואיים על חייה. המתלוננת העידה בבית המשפט, בין היתר, שהוא תפס את שערה בחוזקה באופן שלא אפשר לה להיזי את ראשה, ו-"...שמעתי רעש של מכונה ולא ידעתי מה זה והרגשתי שהוא עובר איתי על כל הפנים עם המכונה...".

אין מנוס מלקבוע - על פי נסיבות האירוע - כי התקיפה כאן, עת חזרה רעות מן העבודה, במסלול קבוע, מן הסתם, היתה פרי מארב מתוכנן.

אף זאת : המתלוננת סיפרה בעדותה בבית המשפט, כי היא לא פגשה את הנאשם בשנה שקדמה לאירוע מושא כתב האישום, והם אף לא היו אז בקשר מספר חודשים. אין המדובר איפוא בסכסוך "חם" שהסלים והתדרדר להתנהגות אלימה. הנאשם, זמן קצר לאחר ששוחרר מבית הסוהר, בגין עבירות נגד רעות ואמה, ולאחר תקופה ארוכה של נתק, עט על טרפו, מן המארב, על מנת לנקום בה.

12. חומרת האירוע מושא כתב האישום, מעבר לכך שהוא תוכנן היטב על ידי הנאשם, נעוצה גם באופן בו הוא תקף את המתלוננת ; ניסיון גילוח שער ראשה של רעות מגלם פגיעה אנושה

¹ המקרה שם חמור יותר מהמקרה דנא, אולם ניתן ללמוד היקש מקביעת בית המשפט העליון במקרה שם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 25521-01-20 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

בכבודה, הן כבן אנוש ובעיקר כאשה, כאמור, תוך השפלתה ורמיסת בטחונה האישי.

13. מעשיו של הנאשם גרמו למתלוננת נזקים גופניים: לבית המשפט הוגשו תמונות של החבלות שנגרמו לה במהלך האירוע מושא כתב האישום (ת/2, ת/12), בהן נראית אדמומיות בידיה, גילוח בגבתה השמאלית, ושריטה בעפעף, מתחת לאותה גבה. המתלוננת הוסיפה, בעדותה בבית המשפט, כי סבלה גם מכאב ראש, אותו "אי אפשר לצלם".

14. ברם, מעבר לפגיעה הפיזית בפניה של רעות, עלה מהראיות שהוגשו במהלך בירור האשמה, כי הנאשם גרם לרעות נזק נפשי משמעותי בגין התקיפה. רעות היתה נסערת מאוד במהלך האירוע, ולאחריו, והיא צולמה נרעדת ומפוחדת, חרדה לשלום בנה הקטין (שלא היה בזירה, אך נולד בלבה חשש כי הנאשם בדרכו אליו), ולשלומה שלה.

בתיעוד הקולי בעת התקיפה עצמה נשמעה המתלוננת, מיד לאחר פריצתו של הנאשם אל רכבה, זועקת "מה זה?", "די, די!", "די!", ולאחר מכן, לאחר שהנאשם איים שיהרוג אותה, צעקה "אמאאאא!", "אמאאא", ופנתה לאביה "אבא בוא להציל אותי".

סרטוני מצלמות הגוף של השוטרים, שתיעדו את המתלוננת מיד לאחר האירוע, העלו, כאמור, כי היא היתה נסערת ומפוחדת לאחר שהותקפה; כך למשל, עלה מצפייה בסרטוני מצלמות השוטרים שהמתלוננת פנתה לשוטר ואמרה לו "חשבתי שאני עומדת למות עוד רגע"; "תסעו גם ניידת לשם (לבית שלה – ש.ב.) כי הילד עם אבא שלי שם זו התחנה הבאה שלו... אני פוחדת על הילד ועל אבא שלי".

בסרטון נוסף נראתה המתלוננת מנסה להבין אילו חבלות נגרמו לה כתוצאה מהתקיפה, וכן נשמע שוטר, האומר שהמתלוננת איננה כשירה לנהוג, כי - "כרגע היא כולה רועדת".

גם העד ועקנין, שומרוני טוב אשר נחלץ לעזרתה של המתלוננת, העיד אף הוא על מצבה הנפשי מיד לאחר האירוע, וסיפר שהיא היתה "במצב נסער" ו-"בהיסטריה".

15. סבורני כי יש להעניק משקל משמעותי למצוקה שחשה המתלוננת, לאימה שאחזה בה בעת שהנאשם תקף אותה, כפי שתקפה – בפתאומיות וכשהוא מצויד במכונת גילוח, תוך שהוא אף מאיים עליה איומים קשים, כנסיבה לחומרה בעת קביעת מתחם העונש.

16. מעבר לנזקים שנגרמו למתלוננת בפועל, הדין מצווה לשקול גם את הנזק שעלול היה להיגרם לקורבן העבירה; גם כאן – התמונה קודרת. אני מקבל את טענת התביעה בעניין זה, לפיה אין לדעת מה היה קורה לולא תושייתה של המתלוננת, שהצליחה לפתוח את דלת הנהג, וזעקה לעזרה; אין לדעת מה היה עולה בגורלה של רעות, או למצער – מה היה נותר משערות ראשה, לו היה הנאשם מצליח לבצע את זממו בה. העובדה כי הנאשם הצליח – באיבחה – לגלח "רק"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

את גבתה של רעות, מלמדת על דבקותו במשימה, ועל התוצאה הסופית הנוראית, לו היתה תוכניתו יוצאת מן הכוח אל הפועל.

המתלוננת העידה בבית המשפט : "... פתחתי את הדלת והתחלתי לצעוק שאנשים יבואו להציל אותי כי אם לא היו באים לא יודעת איפה זה היה נגמר. ובאו והצילו אותי. אני רוצה להגיד שאם הייתי מקשיבה לו ונוסעת אני לא יודעת איפה הייתי היום. אני מהלחץ לחצתי ברקס וזהו. לא נסעתי לשום מקום. נתתי לו לעשות בי מה שהוא רוצה עם המכונה, עד שאנשים הצילו אותי..."

17. נסיבות ביצוע העבירות מלמדות גם על תעוזתו של הנאשם, וחוסר המורא שחש בעת תקיפת המתלוננת.

ההגנה טענה כי העובדה שהנאשם לא השתמש ב"אמצעים המסתירים את הזהות" מצביעה על היות האירוע לא מתוכנן.

אני דוחה את טענת ההגנה בשתי ידי. כאמור, קשה להלום שהנאשם – שאינו ספר או גלב במקצועו – התהלך לתומו בבת ים כשמכונת גילוח בידו, ולפתע הבחין בגרושתו, וסבר כי הנה נפלה בידו שעת כושר ותספורת.

לא רק תכנון יש כאן, אלא כאמור – גם תעוזה, במובנה השלילי, וניתנת האמת להיאמר, מדובר בהתנהלות מצמררת ממש. העובדה שהנאשם תקף את המתלוננת באמצע היום (בשעה 17:30 לערך), בטבורה של עיר, עת היא עמדה עם רכבה בפקק תנועה, ברחוב סואן ועמוס – מצביעה על "הנחישות" של הנאשם, וחוסר המורא שלו ביחס להשלמת משימתו – הפגיעה במתלוננת, והשפלתה, תוך פגיעה בנשיותה. החשש להיתפס לא השפיע כלל על המוטיבציה של הנאשם ביחס לביצוע התקיפה; כה אלים היה הנאשם, כה אכול שנאה וחדור מטרה, שדבר לא הרתיעו.

18. מדיניות הענישה הנהוגה: מנעד העונשים ומתחמי הענישה בעבירות אלימות במשפחה הוא רחב, כחול אשר על שפת הים, וכל מקרה מוכרע לגופו. ראוי, רק לדוגמא, את מתחמי הענישה השונים שהשיתו בתי המשפט בעבירות של תקיפה חבלנית של בת זוג, ובחלק מהמקרים גם איומים כלפיה ועבירות נוספות, כמפורט להלן.

19. במסגרת רע"פ 4416/19 נחמיה נ' מדינת ישראל (4.7.2019), הורשע הנאשם בעבירות אלימות ואיומים נגד בת זוגו. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד למאסר בפועל למשך 15 חודשים. ערעורו של הנאשם אל בית המשפט המחוזי נגד גזר הדין נדחה, ובית המשפט העליון דחה את בקשתו לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

20. במסגרת רע"פ 2486/19 **נאטור נ' מדינת ישראל** (11.4.2019), הורשע הנאשם בשלוש עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בת זוג, ואיומים. בית משפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה שם נע בין מספר חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר; בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה ביחס למתחם, וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 חודשי מאסר, ועד 36 חודשים. בקשת רשות הערעור מטעם ההגנה נדחתה על ידי בית המשפט העליון.

21. במסגרת רע"פ 1884/19 **שמריז נ' מדינת ישראל** (14.3.2019), הורשע הנאשם בשלוש עבירות של תקיפה סתם נגד בת זוג ובעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש נגד בת זוג. בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל. ערעורו של הנאשם אל בית המשפט המחוזי נגד גזר הדין נדחה, ובית המשפט העליון דחה את בקשתו לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

22. במסגרת רע"פ 89/19 **איליאץ נ' מדינת ישראל** (10.1.2019), הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה חבלנית נגד בת זוג, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שיכול ירצו בדרך של עבודות שירות, ועד 20 חודשי מאסר בפועל. ערעורו של הנאשם אל בית המשפט המחוזי נגד גזר הדין נדחה, ובית המשפט העליון דחה את בקשתו לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

23. במסגרת רע"פ 6191/18 **דראושה נ' מדינת ישראל** (28.8.2018), הורשע הנאשם בתקיפה חבלנית של בת זוגו ובאיומים כלפיה. בית משפט השלום קבע כי מתחמים נפרדים לכל אירוע המתחילים במאסר על תנאי או עבודות שירות, ועד 9 או 18 חודשי מאסר בפועל, בהתאמה. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והחמיר את עונשו של המבקש, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור נגד פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

24. במסגרת רע"פ 3801/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.5.2018), הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה חבלנית נגד בת זוגו. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל. ערעורו של הנאשם אל בית המשפט המחוזי נגד גזר הדין נדחה, ובית המשפט העליון דחה את בקשתו לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

25. במסגרת רע"פ 977/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.2.2016), הורשע הנאשם, בין היתר, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בת זוג, תקיפה סתם של בת זוג, היזק לרכוש במזיד, ואיומים. בית משפט קבע כי מתחם הענישה נע בין 12 ועד 36 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם ביחס לעונשו בתוך גדר מתחם העונש ההולם, ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור נגד החלטת בית המשפט המחוזי שלא לנכות את תקופת מעצרו בפיקוח אלקטרוני מעונש המאסר שהושת עליו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 25521-01-20 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

26. במסגרת רע"פ 2520/16 **אבו רזק נ' מדינת ישראל** (28.8.2016), הורשע הנאשם בשני אישומים שעניינם תקיפה חבלנית של בת זוגו. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין עבודות שירות ל-18 חודשי מאסר בפועל. ערעורו של הנאשם אל בית המשפט המחוזי נגד גזר הדין נדחה, ובית המשפט העליון דחה את בקשתו לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

27. במסגרת רע"פ 3463/15 **קוטוב נ' מדינת ישראל** (21.5.2015), הורשע הנאשם בשני אישומים המגלמים תקיפת בת זוג, ואישום נוסף שעניינו היזק לרכוש במזיד. בית משפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ועד 18 חודשי מאסר בפועל. ערעורו של הנאשם אל בית המשפט המחוזי נגד גזר הדין נדחה, ובית המשפט העליון דחה את בקשתו לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

28. במסגרת עפ"ג (מרכז) 40581-08-20 **אלולו נ' מדינת ישראל** (17.11.2020), הורשע הנאשם בתקיפה סתם כלפי בת זוג, בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר; ערעורו של הנאשם נגד גזר הדין בעניינו נדחה.

29. ברם, ניתנת האמת להיאמר, כי הפסיקה דלעיל מסייעת אך במעט בקביעת המתחם כאן. כוונתי היא לכך, שבאופן יוצא דופן – איש מהצדדים, לא הקטגוריה ולא הסנגוריה², לא הגיש פסיקה מטעמו לבית המשפט.

אין תמה שכך הם פני הדברים, שכן מקרה בו פלוני, שאך יצא מבית הסוהר (לשם נשלח לאחר שתקף את גרושתו), והוא לא פגש את קורבן העבירה הקודמת, שנא-נפשו, משך כשנה, והוא אורב למתלוננת ברחוב ראשי במסלול חזרתה מן העבודה, ונוקם-תוקף אותה אגב נסיון לגלח את שיער ראשה – הוא לא ענין שגרתי כלל ועיקר.

על פי רוב, כפי שמלמד נסיון החיים השיפוטי, ובכלל, לעבירות אלימות המבוצעות בתוך המשפחה מבוצעות על רקע "טריגר", כגון מריבה או חוסר שביעות רצון כזה או אחר מצד התוקף. כאן, כאמור, תקף הנאשם את גרושתו לאחר חודשים של נתק, ללא כל רקע או "סיבה" נראית לעין, וכאילו לא די בכך – הוא עשה זאת באופן מסמר שיער במיוחד.

30. נתתי איפוא את דעתי לכלל הנתונים דלעיל, ובאתי לכלל מסקנה כי תקיפה ואיומים מעין אלה מחייבים קביעת מתחם עונשי של 9 חודשי מאסר בפועל ועד 18 ירחים כאלה, ברף העליון של מתחם העונש ההולם.

² ההגנה הגישה פסק דין אחד – לא רלוונטי בעליל למקרה זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

סעיף 40 לחוק העונשין: יש להחמיר בעונשו של הנאשם מעבר למתחם העונשי

31. התביעה טענה - באופן חריג - כי יש להשית על הנאשם עונש החורג לחומרה ממתחם העונש ההולם, לצורך הרתעתו.

32. לאחר עיון בתנאי סעיף 40 לחוק העונשין, יחד עם התכלית שעמדה בבסיס חקיקתו, והפרשנות שהוענקה לו על ידי בית המשפט העליון, שוכנעתי כי הדין עם התביעה, ואכן, עניינו של הנאשם דנא הוא חריג באופן המצדיק החמרה בעונשו תוך חריגה ממתחם הענישה שנקבע, על מנת להגן על שלום הציבור, במקרה זה - גרושתו.

שוכנעתי כי לא ניתן להסתפק בהרתעתו האישית של הנאשם, לפי סעיף 40 לחוק העונשין, בתוך גדר מתחם העונש ההולם, אלא שמן הראוי לעשות שימוש בסעיף המתיר לבית המשפט להחמיר בעונשו של רצידי וויסט מסוכן, מעבר לרף העליון של המתחם, על מנת למנוע הישנות ביצוע עבירות על ידו.

33. כך מורה אותנו סעיף 40 לחוק העונשין :

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, וכי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות כדי להגן על שלום הציבור, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם, ובלבד שלא יהיה בעונש שיקבע משום החמרה ניכרת מעבר למתחם העונש ההולם; בית המשפט לא יקבע כאמור אלא אם כן מצא שלנאשם עבר פלילי משמעותי או אם הוצגה לו חוות דעת מקצועית".

34. הואיל וענישה לפי סעיף 40 לחוק העונשין אינה ענין שגרתי (וטוב שכך), ומדובר בשדה לא חרוש, זולת אולי נטיעת זרע שם, הפיכת רגב פה, אלך בשדה זה אט-אט, צעד אחר צעד, בזהירות רבה, רבה מאד, עד שלרגליי אנעל לא מגפי איכר, אלא סנדלי חבלה ממש, לבל יעלה גזר הדין על מוקש. נצא איפוא על הדרך.

35. עיון בהליכי החקיקה שנלוו לחקיקת סעיף 40 לחוק העונשין, מעלה כי התכלית בחקיקת סעיף 40 לחוק העונשין היתה מתן אפשרות לבית המשפט לחרוג מהמתחם העונשי, במקרים בהם התוצאה העונשית המתקבלת כתוצאה מיישומו של סעיף 40ג(א) לחוק העונשין³, אינה מספיקה על מנת להגן על הציבור. כך נכתב, בין היתר, בדברי ההסבר להצעת החוק⁴:

³ "בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט".

⁴ דברי ההסבר לחוק העונשין (תיקון מס' 92) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשס"ו-2006, ה"ח הממשלה 447.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

"מוצע לקבוע שני **חריגים לעיקרון ההלימות**, שבהם ניתן להתחשב במטרות ענישה נוספות... האפשרות לחרוג מעיקרון ההלימות אין פירושה שבאותם מקרים אין כל משמעות לעיקרון זה. **השופט רשאי לחרוג ממנו, אך לא להתעלם ממנו**... החריגה השניה, מן הטעם של הגנה על שלום הציבור, היא חריגה לחומרה, לצורך הגנה על הציבור עקב **מסוכנותו הסובייקטיבית** הגבוהה של הנאשם. אמנם, אין אפשרות מוחלטת לנבא פעולות עתידיות של נאשם בעבירה מאותו סוג שבשלה הוטל העונש או **העובדה שהנאשם נשא כבר עונש מאסר בעבר והדבר לא הרתיעו מלהמשיך ולבצע עבירות, עשויים לשמש במקרים המתאימים אינדיקציה למסוכנותו**".

36. במאמרם של פרופ' יורם רבין וד"ר יניב ואקי "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא" הפרקליט נב 413 (תשע"ג), פורטו התנאים שעליהם להתקיים על מנת שבית המשפט יהא רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם, לחומרה.

התנאי הראשון – חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות; "ודוק, לא די בחשש בעלמא, ויש להוכיח חשש ממשי. את החשש הממשי יש לבחון, בין השאר, על פי טיב העבירה ונסיבות ביצועה. אולם - שלא כאמור בהצעת החוק - בנסיבות הביצוע כשלעצמן אין כדי לקבוע חשש ממשי. ההערכה צריכה להיעשות על סמך מסוכנותו הסובייקטיבית של הנאשם. החוק נוקט לשון 'עבירות' ... עולה השאלה אם מדובר באותו סוג של עבירות שבגינן הנאשם עומד לדין. הצעת החוק הגדירה עברייני 'מועד' כך: מי שביצע בעבר עבירה מסוג העבירה שבשלה מוטל העונש. החוק שהתקבל נמנע מהגדרה זו. על כן נראה שהתשובה על כך שלילית.

התנאי השני – הרחקתו של הנאשם נדרשת כדי להגן על שלום הציבור; "לעומת התנאי הראשון, המתמקד בבחינה סובייקטיבית-מנטלית של אישיות העברייני ומבקש לבחון אם הוא נמנה עם קבוצת העבריינים המועדים, התנאי השני מתמקד דווקא בבחינה אובייקטיבית של סוגי העבירות שבגינן יש להרחיק את הנאשם כדי להגן על שלום הציבור. ככל שחומרת העבירה פחותה – ברמה המושגית והקונקרטית – כך על בית המשפט להסתפק בקביעת עונש בתוך גבולות המתחם, גם במחיר ביצוען של עבירות נוספות בעתיד... **מדברי ההסבר להצעת החוק עולה שהמחוקק התכוון בעיקר לעבירות מין או אלימות בתוך המשפחה**⁵. מקובל להניח

⁵ למעלה מן הצורך יצוין, כי במסגרת ישיבת ועדת חוקה חוק ומשפט, מיום 29.7.2010 אמרה עו"ד רחל גוטליב, שהיתה משנה ליועץ המשפטי לממשלה את הדברים הבאים: "... יכול מאד להיות... שיש מקום לאבחנה בין העבר הפלילי המכביד, כלומר האנס המתעלל או הבעל האלים מאד שיש לו עבירה אחת - די בכך, אבל הפורץ שיש לו עבירה, התפרצות קודמת - לא די בכך. כלומר, לעשות אבחנה בין מידת כובד העבר הפלילי המכביד בשים לב לסוג העבירה ונסיבותיה. נראה לי נכון שצריך להיות צירוף של השניים. אני חוזרת ואומרת שמה שהטריד אותי זה שבמודל המוצע בהצעת החוק הממשלתית לא ניתן לקחת בחשבון בכלל עבר פלילי לקביעת גובה האשם. זה מה ששכנע אותי". גם עו"ד רביד דקל, ראש תחום עונשין במחלקת יעוץ וחקיקה (פלילי), הצטרפה לדעה זו, ואמרה, בין היתר, את הדברים הבאים: "רציתי רגע להמשיך את הקו שרחל גוטליב התחילה אתו לגבי האבחנה בין עבר פלילי שהוא מכביד או לא מכביד. באנגליה, למשל, יש אבחנה, וזה באמת מדבר על השימוש שעושים בעבר הפלילי שהוא יכול ללכת לכל מיני כיוונים: יש Professional Offender, שזה באמת עברייני הרכוש שחוזר ומבצע עבירות, ולעברייני כזה באמת מתייחסים כך שהעבר הפלילי שלו משמש בהגדרת האשם שלו, ויש Dangerous Offender. לגבי Dangerous Offender, אם מסתכלים המשפט המשווה, כשמדברים על סכנה, מדברים על סכנה וניק שאי-אפשר לתקנו בכסף, ומדובר בנזק לחיים, בנזק לגוף ובעבירות מין קשות. לכן, התנאים של ה-Dangerous Offender מאפשרים באמת לחרוג מהעונש שבית-המשפט היה ברגיל גוזר על בן-אדם כזה אם הוא לא היה עונה לתנאים המאד דווקניים של עברייני מסוכן. אני חושבת שיכול להיות שאפשר לצאת מהאבחנה הזאת ולבנות איזה שהוא משהו, אם באמת הוועדה תחליט".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

שבעבירות אלה, הנמנות עם הגרעין הקשה של החוק הפלילי, החשש שהנאשם יחזור לסורו רב יותר.

האמצעי הראייתי להוכחת מסוכנותו של הנאשם הוא קיומו של עבר פלילי "משמעותי", או חוות דעת מקצועית; אשר למונח "משמעותי": "נראה, שאין מדובר רק במבחן כמותי הבוחן את מספר העבירות הקודמות. יש לשים לב גם לסוג ההרשעות, לתדירותן, לעונש שנגזר בגין כל אחת ואחת מהן, לשאלת ביצוען של העבירות בעת שמאסר על תנאי היה תלוי ועומד וכדומה. ודוק, חשוב לעמוד לא רק על חומרת העבירות הקודמות אלא גם על העונשים שנגזרו על הנאשם בגינן. ככל שמדובר בעונשי מאסר חוזרים מתחזקת המסקנה שהנאשם לא הורתע, ויש לצורך להרחיקו מן הציבור כדי שלא יבצע עבירות נוספות".

37. בתי המשפט התייחסו לסעיף 40 לחוק העונשין רק במקרים חריגים ונדירים; ראו למשל את רע"פ 7052/18 מדינת ישראל נ' רותם (5.5.2020) בפסקה 74.

המלומד פרופ' אורן גזל-אייל, במאמרו "חריגה ממתחם העונש ההולם" ספר דורית ביניש 539, 546 (קרן אזולאי ואחרים עורכים, 2018), התייחס לשימוש המועט בסעיף 40 לחוק העונשין, בין היתר, כך:

"עד כה, השימוש שנעשה בסעיף זה מצומצם מאוד. מחקר אמפירי שבחן 143 גזרי דין של בתי המשפט המחוזיים, שכללו עונשי מאסר, לא מצא ולו מקרה אחד שבו הוחלט על חריגה מהמתחם לצורך הרחקה מהציבור. ייתכן שהסיבה לכך היא שהמתחמים שנקבעים מחמירים ממילא, כך שהרף העליון שלהם גבוה למדי ובתי המשפט אינם נזקקים לחריגה מהם לחומרה. בחינה אמפירית של רמות הענישה בתוך המתחמים מאששת מסקנה זו".

ובהמשך:

"נוכח הפרקטיקה המקובלת בעולם, לתת משקל נכבד לעברו הפלילי של הנאשם בהחלטות על העונש (שכאמור רווחה גם בארץ עד לתיקון), ניתן היה לצפות שייעשה שימוש תדיר יותר באפשרות לחרוג מהמתחם למטרות הגנה על הציבור. ייתכן שעם חלוף הזמן ירחיבו שופטים את נכונותם להכיר בצורך בחריגה מהמתחם למטרה זו".

38. גם פסקי הדין שכן התייחסו להוראת סעיף 40 לחוק העונשין – לא ממש סללו דרך ברורה לערכאות הנמוכות, וניכר כי כל מקרה מוכרע לגופו, על פי נסיבותיו האישיות של הנאשם, ומסוכנותו הסובייקטיבית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 25521-01-20 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

ראו, לדוגמא, את פסיקת בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 3373/17 **מדינת ישראל נ' צרפתי** (5.12.2018), שם קבע בית המשפט כי יש להחמיר בעונשו של הנאשם – עבריין מין רצידיביסטי – גם נוכח שיקולים של הגנה על הציבור.

מנגד, ראו את קביעת בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 1944/20 **מדינת ישראל נ' אמארה** (2.9.2020) שם דחה בית המשפט העליון ערעורה של המדינה שביקשה אותו לעשות שימוש בסעיף 40 לחוק העונשין. בהחלטתו קבע בית המשפט העליון, בין היתר, כך: "בערעור המדינה מבוקש שנעשה שימוש בהוראת סעיף 40 לחוק העונשין כדי להחמיר בענישתו של אמארה; וכך ביקשה המדינה גם מבית המשפט המחוזי. אולם, כאמור, לא מצאתי מקום להתערב בעונש שהוטל על אמארה, לא לקולה ולא לחומרה. הוברר לפנינו כי נראה שעד כה לא נעשה שימוש בסעיף 40 בפסיקת בית המשפט העליון כדי להחמיר בענישה בעבירות נשק (לעניין שימוש בסעיף 40 בעבירות מין, ראו: ע"פ 3373/17 מדינת ישראל נ' צרפתי [פורסם בנבו] (5.12.2018)), ואינני מוצאת לנכון לעשות שימוש בסעיף 40 גם במקרה דנן".

39. ומן הכלל אל הפרט.

שוכנעתי כי הנאשם כאן הוא שור מועד, מקרה מובהק של אדם שמתקיימים בו התנאים המנויים בסעיף 40 לחוק העונשין: קיים חשש ממשי שיחזור ויבצע עבירות, והרחקתו נדרשת על מנת להגן על שלום הציבור.

חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות

40. בעברו של הנאשם, יליד 1982, 7 הסתבכויות פליליות קודמות, מתוכן 6 הרשעות בדין:

- בשנת 2006 ביצע הנאשם עבירה של **תקיפה סתם** (2 עבירות) והיזק לרכוש במזיד, והושת עליו צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה;
- בשנת 2009 הורשע הנאשם בבית המשפט המחוזי בביצוע עבירת **שוד והחזקת סכין שלא כדין**, ובית המשפט גזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל, ומאסר מותנה;
- בשנת 2012 הורשע הנאשם בעבירה של **העלבת עובד ציבור**, ובית המשפט גזר עליו מאסר מותנה, וקנס;
- בשנת 2016 הורשע הנאשם בעבירה של **תגרה** ובית המשפט השית עליו מאסר על תנאי ותשלום פיצוי;
- בשנת 2017 הורשע הנאשם בעבירה של **התנהגות פרועה במקום ציבורי** ובית המשפט גזר עליו מאסר על תנאי וקנס;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

- בשנים 2018 ו-2019 הורשע הנאשם בעבירות אלימות נגד המתלוננת, רעות: בשנת 2018 הורשע בעבירת **איומים**, המאסר המותנה שעמד לחובתו הופעל, והושת עליו מאסר מותנה נוסף;

בשנת 2019 הורשע בעבירות של **תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם (בן זוג)**, והיזק לרכוש במזיד, נגזר עליו עונש מאסר בפועל למשך 10 חודשים, הופעל התנאי שעמד לחובתו, וכן הושת עליו מאסר מותנה נוסף.

41. פשיטא, שלענייננו – הפעלת סעיף 40 לחוק העונשין - המוקד נמצא בעבירות שביצע הנאשם נגד רעות.

ביום 23.12.2018, במסגרת ת"פ 45006-04-17, הורשע הנאשם בכך שאיים על המתלוננת, לאחר שהתקשר אליה ואמר לה, בין היתר: "את רוצה שאני אקח את הילד מהגן ואני לא אענה לך כל היום? אני אפוצץ אותך?", ועוד: "את רוצה שאנחנו נתחיל לקרוע את הילד אחד לשני את הגזרים וזה, ואת תתחילי, אני רואה אותך אני מפוצץ אותך, אני אומר לך, בקטע נפשי אני אגמור אותך... את הולכת לשלם על היום הזה, על היום הזה שאני מחפש אותך מהבוקר את תשלמי ואני הולך לפוצץ אותך כמו בלון, כמו כדור פורח שמתפוצץ באויר, ככה את הולכת להיות, זה על היום את תשלמי, השאלה מה הלאה, מה את רוצה הלאה? את רוצה להמשיך מלחמה? את קבלי מלחמה, אין בעיה. את יודעת שאני יש לי להילחם איתך עד המוות אני אלחם איתך"; ועוד: "... את לא עונה לי כמו שרמוטה, רעות את תשלמי על זה אני אומר לך, את תשלמי על היום הזה שאת לא ענית לי, את מה זה תשלמי", "אני אומר לך את תתפוצצי כמו בלון, כמו בלון אני אפוצץ אותך, אני מבטיח לך את זה אישית, חגיגית, את מה זה תתפוצצי, בשיא הרוגע, אל תדאגי", ועוד: "ורעות את תסבלי פי עשר ממני ואת ממשיכה ואת ממשיכה ואת ממשיכה ואת ממשיכה תגיעי... ואני אקבור אותך 200 מטר מתחת לאדמה רעות".

הנאשם אמר אז, לבית המשפט, כי הדברים שהשמיע למתלוננת היו ב"סערת רגשות" והוא לא התכוון לאיים עליה או לפגוע בה.

בית המשפט השית על הנאשם, בין היתר, 8 חודשי מאסר על תנאי.

כשבועיים בלבד לאחר מתן גזר הדין המפורט לעיל, עת ידע הנאשם שלחובתו מאסר מותנה, ביום 8.1.2019, הוא תקף את המתלוננת, ואיים על חייה, וניכר שלא היה בענישה המותנית שעמדה לחובתו כדי להרתיעו, כהוא זה.

ביום 12.5.2019 הורשע הנאשם, בין היתר, בכך שתקף את אמה של המתלוננת (אמה של רעות, דבורה ראובן) בכך שבעט בדלת רכב לידו עמדה (**ובו ישב בנם הקטין של הנאשם והמתלוננת**),

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

פעמיים, והדלת פגעה ברגלה הימנית. על פי האמור בגזר הדין, "המתלוננת צעקה לעברו של הנאשם 'מה אתה עושה', עזוב את אמא שלי, ובשלב זה הכה אותה הנאשם בראשה ומשך אותה בשיערה לכיוון הרצפה. המתלוננת נפלה ארצה ונחבלה ברגלה השמאלית, ונגרמו לה שריטות באזור ברך שמאל. באותן נסיבות, איים הנאשם על המתלוננת באומרו 'אני ארצח אותך, אני אהרוג אותך'. בהמשך, התקרב הנאשם שוב אל אמה של המתלוננת והפילה ארצה, בנסיבות אלו נפל מכשיר הטלפון הנייד של האם על הכביש, הנאשם לקח את הטלפון, האם ביקשה מהנאשם להשיב את הטלפון לידיה, ובתגובה הכה הנאשם בפניה של האם ושביר את הטלפון".

בית המשפט השית על הנאשם, במסגרת הסדר טיעון "סגור", 10 חודשי מאסר בפועל (כולל הפעלת המאסר המותנה), מאסר על תנאי (בר הפעלה בענייננו), פיצוי למתלוננת, והתחייבות (תקפה אף היא בענייננו).

לא למותר לציין, כי הנאשם הלך, במסגרת דברו ביחס לעונש שם, כי "בסוף הן יוצאות (המתלוננת ואמה- ש.ב) רק מרוויחות מכל העניין הזה"⁶.

הנאשם השתחרר מריצוי מאסרו ביום 20.8.2019; גם הפעם – לא התמהמה הרבה, ורק כחודשיים לאחר שחרורו בגין תקיפתה של רעות – שב לסורו וביצע את העבירות מושא כתב האישום – איים על חייה, ותקף אותה מן המארב, באמצעות מכונת גילוח.

42. עינינו הרואות: לא רק שהנאשם "עקבי" בהתנהלותו כלפי רעות, אלא שמעשיו אף מסלימים: בשנת 2018 איים עליה, בין היתר, בכך שאמר לה ש"יפוצץ" אותה, ו"אקבור אותך 200 מטר מתחת לאדמה"; לאחר שבועיים, הוציא את איומי האלימות אל הפועל – הוא הכה אותה בראשה ומשך אותה בשיערה לכיוון הרצפה, וזאת ליד הרכב בו ישב באותה עת בנס הקטין. גם אז, איים עליה הנאשם – "אני ארצח אותך, אני אהרוג אותך"; כעבור זמן קצר (חודשיים), לאחר נתק בין הנאשם למתלוננת, הוא פרץ לרכבה, תקף אותה באלימות, ושוב, איים על חייה.

עברו הפלילי ה"משמעותי" של הנאשם – ממנו ניתן ללמוד הרמת סבירות גבוהה כי ישוב על מעשיו – מצוי בסדרת העבירות שביצע כלפי אותה המתלוננת, רעות, בתדירותן, בעליית המדרגה שלהן, במועדן ובנסיבותיהן. אגב, לענין זה, ביצוע עבירה שכזו זמן כה קצר לאחר שחרור מבית הסוהר, מלמדת כי הנאשם לא למד שום לקח, והשהיה בבת האסורים – חוויה נוראית לכל בן אנוש – לא הותירה בו כל חותם, ולו במישור ההרתעה. הוסף לזאת את התנערותו של הנאשם מביצוע העבירות כלפי רעות, והרי לך חשש וסבירות גבוהה כי הנאשם יחזור על מעשיו ויבצע עבירות נגד רעות.

⁶ לא למותר לציין עוד, כי במסגרת עדותו בתיק דנא, טען הנאשם כי שתי הרשעותיו, משנת 2018 ו- 2019 הן הרשעות שווא, אם על פי עצה של עורך דין, לשיטתו, ואם מפאת שיקולי כדאיות גרידא; ללמדך, על היעדר לקיחת האחריות, חוסר אמפטיה לקורבן, ואי הבנה מוחלטת לטיב מעשיו; גם כל אלה יש בהם משום שיקול ביחס לסיכון הנשקף מן הנאשם, כי ישוב ויבצע עבירות בעתיד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

העבירות הנוספות אותן ביצע הנאשם, בעבר הרחוק יותר, דוגמת שוד והחזקת סכין שלא למטרה כשרה, אך מהוות תוספת (לאו דווקא נדרשת, בנסיבות הענין), לצורך עבר הפלילי המשמעותי הנדרש לשם הפעלת סעיף 40 ה לחוק העונשין.

הרחקתו של הנאשם נדרשת כדי להגן על שלום הציבור

43. הנאשם עובר עבירות של אלימות נגד גרושתו (מה שמהווה בהחלט עבירות של אלימות במשפחה, על כך לא יכולה להיות מחלוקת). אף זאת חשוב לומר: מדובר בעבירה שלישית, ברצף, תוך הסלמה, נגד אותה המתלוננת ממש.

לגבי דידי, לא יכול להיות בכלל ספק: גבר המעז לאיים או להרים יד על בת זוגו, בהווה או לשעבר, **שלוש פעמים ברצף**, בסמיכות שכזאת, קרי – פעם אחת מיד לאחר מתן גזר דין ופעם שניה זמן קצר לאחר שיצא מן הכלא בגין עבירה קודמת – על פני הדברים חייב להיות מועמד להפעלת סעיף 40 ה לחוק העונשין נגדו.

מקובלים עלי בהחלט גם השקפת הדוברים בכנסת ביחס לסעיף זה: בעוד ששלוש עבירות לפורץ או גנב (Professional Offenders) – **אינן** יכולות לשמש בסיס לענישה לפי סעיף 40 ה לחוק העונשין, הרי שביחס לבעל או גרוש אלים (Dangerous Offender), קל וחומר שהקורבן הוא אותו הקורבן ממש⁷, שלוש עבירות הן די והותר.

ודוק: אם לא כן, נימצא במצב בלתי מתקבל על הדעת, לפיו "אומר" בית המשפט לקורבן עבירת אלימות במשפחה, בשלישית **ובנסיבות שפורטו לעיל** – "ראי נא, שלוש פעמים זה עוד לא מספיק, זה עוד נסבל, ועדיין אין מקום להפעיל את הכלי שנתן בידינו המחוקק לכגון דא".

44. בשולי תת פרק זה, אציין כי ברי ש"שלום הציבור" (כאמור בלשון סעיף 40 ה) מתייחס, חייב להתייחס, גם לשלומה של אשה אחת. גם השכל הישר מכתוב זאת וכך גם עולה מדברי ההסבר לחוק (שם דובר, בפירוש, בעבירות של אלימות במשפחה), שהדיבור שלום ה"ציבור" – כוונתו גם לאשה אחת.

לא למותר לציין בהקשר זה, ואולי למעלה מן הצורך, כי **"כל המקיים נפש אחת – מעלים עליו כאילו קיים עולם מלא"** (מסכת סנהדרין, פרק ד, משנה ה'); שוב, ללמדך כי בהקשר זה, נפש אחת – לעולם מלא תיחשב.

⁷ למרבה הצער קיימים גם עבריינים-גברים הנותנים את הדין על עבירות אלימות רצופות, אולם נגד בנות זוג שונות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 25521-01-20 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

45. לאור האמור לעיל, נוכח טיב העבירות ונסיבות ביצוען, מחמת המסוכנות הסובייקטיבית הנשקפת מפני הנאשם כלפי המתלוננת, מתקיים חשש ממשי שהוא יחזור לבצע עבירות כלפיה, ונדרשת הרחקתו מהציבור על מנת להגן על שלומו. על כן, אני קובע כי אין מנוס במקרה דנא מהענשת הנאשם לפי גם בהתאם להוראת סעיף 40 לחוק העונשין.

46. לא נעלמה מעיני טענת ההגנה כי בשני מקרים אחרים בהם גזר מותב זה את עונשם של נאשמים בעבירות אלימות במשפחה ת"פ (ת"א) 11872-06-19 **מדינת ישראל נ' לוי** (10.5.2020) (להלן: עניין לוי), ות"פ (ת"א) 14322-12-18 **מדינת ישראל נ' ואזנה** (9.7.2019) (להלן: עניין ואזנה) שהיו חמורים מהמקרה דנא, לא נקבעה חריגה ממתחם העונש ההולם לחומרה, ומטעם זה, בין היתר, אין לקבוע כך בעניינו של הנאשם.

47. איני מקבל את גישתה של ההגנה. מעבר לעובדה כי ההחלטה אם מורשע פלוני יש לו מסוכנות סובייקטיבית מיוחדת חייבת להתקבל בכל מקרה לגופו על פי נסיבותיו, הרי שבעניין **לוי** התביעה בטיעונה לעונש **לא** ביקשה לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרה⁸; יוער בנוסף, כי ערעורו של לוי ביחס לחומרת גזר הדין (חמש שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית) - נדחה.

אף בעניין **ואזנה** לא ביקשה התביעה להשית על הנאשם עונש החורג לחומרה ממתחם העונש ההולם, בין היתר נוכח העובדה שבעברו היו 2 הרשעות קודמות, והיא ביקשה למקם את עונשו "במרכז" מתחם הענישה לו עתרה. יצוין, כי ערעורו של ואזנה נגד חומרת גזר הדין התקבל בבית המשפט המחוזי, ועונשו הופחת קמעה.

לא למותר לציין, אגב פרשת **לוי**, כי לטעמי, עצם הודאתו של אדם בביצוע עבירות נגד בת זוג – אינה יכולה לשמש ערובה בידו, תמיד, לשלילת הפעלתו של סעיף 40 לחוק העונשין. כל מקרה חייב להיבחן לגופו. טול לדוגמא מקרה של אדם שתוקף את אשתו בפעם הששית (זו אינה דוגמא דמיונית), וכל פעם הוא מודה, מכה על חזהו ומביע חרטה בבית המשפט. ומה בכך? מה לי הודאתו בנסיבות "כמותיות" כאלה? האם ראוי, איפוא, שהודאה תהווה חסינות אוטומטית בפני הפעלת סעיף 40 לחוק? לא ולא. כאמור, כל מקרה – לגופו ייבחן.

48. עצם העובדה שבית המשפט מצא את עניינו של פלוני כמתאים לגזירת עונש תוך חריגה מהמתחם העונשי, על דרך הוראת סעיף 40 לחוק העונשין, אין בה כדי לאיין או להעלים שיקולים אחרים במסגרת גזירת העונש. לטעמי, עדיין חובה על בית המשפט לראות לנגד עיניו שיקולים שבדרך כלל באים לידי ביטוי בקביעת העונש **בתוך** המתחם.

⁸ כך טענה שם המאשימה: "אני שקלתי בכובד ראש לבקש בתיק זה חריגה מהמתחם לחומרה. אני חושבת שאנו עונים על כל הגדרות ס' 40, יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, אני חושבת שהוכיח זאת במסגרת כלל פסקי הדין בעניינו ונראה שהרחקתו מהציבור נדרשת על מנת להגן על אנשים ועל אמו בפרט, הסיבה היחידה שאני **לא** מבקשת זאת זה נוכח הודאתו והחסכון בזמן שיפוטי. ס' 40 ו 41 לתיקון 113 ניכר שיש צורך להרתיע הנאשם. יש מקום למקם אותו בחלקו העליון ביותר של המתחם". למותר לציין כי הבאת הציטוט, כלשונו, איננה מהווה הסכמה מצדי לתוכן הדברים או להחלטת התביעה באותו המקרה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

כך למשל, אם מורשע פלוני הפקיד פיצוי משמעותי בקופת בית המשפט עובר לגזר דינו, או הודה ולקח אחריות על מעשיו (ובכך חסך בזמן שיפוטי ובעיקר מנע ממתלוננת צורך להיחקר בבית המשפט), או שהיה נתון במעצר באיזוק אלקטרוני משך תקופה ארוכה - ברי שיש לקחת זאת בחשבון לטובת הנאשם, גם עת מופעל סעיף 40 לחוק העונשין.

49. בקביעת העונש המתאים לנאשם ראיתי לנגד עיני כי הנאשם לא לקח אחריות על ביצוע העבירות; פשיטא שזכותו המלאה של הנאשם לקיים משפט, מתחילה ועד סוף, במיוחד נוכח העובדה שבסופו של יום זוכה מחלק מן העבירות שיוחסו לו. עם זאת, לא אוכל לאפשר הקלה בעונש לה זכאי - על פי דין - נאשם שהודה ולקח אחריות.

50. הנאשם אינו מפנים את חומרת מעשיו, ולא הביע כל צער עליהם. אדרבא: הנאשם ניסה להטיל את ה"אשמה", על הקרבן, על המתלוננת.

כבר בהרשעתו הקודמת בחר הנאשם לומר לבית המשפט כי המתלוננת ואמה אך "מורווחות" מגזר הדין; גם במקרה כאן, טענה ההגנה כי "יש כאן ניכור הוריי" (קרי, שרעות היא "הורה מנכרי"), "והיא אינה עושה כל צעד מצידה לחידוש הקשר של הנאשם עם בנו, ועל כן ככל שחולף הזמן הניתוק המעמיק ונהיה קשה יותר".⁹

51. ההגנה הפנתה את בית המשפט לכך שהנאשם שהה במעצר באיזוק אלקטרוני במשך תקופה ארוכה, למעלה משנה, החל מיום 16.3.2020 ועד 27.4.2021.

במסגרת ע"פ 6201/18 **טובול נ' מדינת ישראל** (28.10.2019) קבע בית המשפט העליון כי "הלכה היא כי ימי מעצר בפיקוח אלקטרוני לא ינוכו מהעונש באופן אריתמטי, אלא יהיו אך אחד השיקולים במלאכת גזירת הדין (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.4.2016)). בפרשת פלוני בית המשפט דחה גם את הפרשנות לפיה יום מעצר בפיקוח אלקטרוני ייחשב לצרכי הניכוי כמחצית יום מעצר מאחורי סורג ובריח (שם, בפסקאות 42-43). לצורך קביעת משקלו של הפיקוח האלקטרוני כשיקול לקולה, יש לבחון, בין השאר, את תקופת המעצר, את היקף ההגבלה על חירות העצור, ואת ריחוק מקום המעצר מביתו, ממשפחתו וממרכז חייו (שם, בפסקה 33)".

52. ראיתי להעניק משקל לכך שהנאשם היה עצור במשך תקופה ארוכה תחת איזוק אלקטרוני; מחד גיסא, אמנם מדובר בתקופה שאינה קצרה – למעלה משנה; אולם מאידך גיסא, המשפט נמשך לאורך זמן כה רב אך ורק מפאת התנהלותו החרیגה מאד של הנאשם לאורך משפטו (ראו התייחסות מפורטת לכך בהכרעת הדין).

אף זאת: לא ברור די הצורך עד כמה ההגבלה שהיתה על הנאשם כתוצאה ממעצרו באיזוק

⁹ יוער כי ההגנה מסרה שטענה זו הועלתה "ללא קשר בין הרשעות הנאשם או האירוע נשוא התיק דנ".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 25521-01-20 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

בעיר מודיעין השפיעה עליו, בהיבט של "ריחוק ממרכז חייו", ובכלל. אדרבא, ההגנה מסרה שהנאשם ניצל את הזמן על מנת לסיים את לימודיו האקדמאיים.

ההתחשבות בשיקול המעצר בו היה נתון הנאשם, באיזוק אלקטרוני, לאורך תקופה, תבוא לידי ביטוי במידת ההחמרה בעונש מעבר למתחם העונש ההולם; לנוכח נתון זה, לא אחמיר הרבה עם הנאשם, אלא עוד פחות מאותה החמרה אפשרית שממילא אינה יכולה להיות "ניכרת", כפי שמכתיב החוק.

53. לבד מההתחשבות במעצר באיזוק אלקטרוני, בדגש על משכו (ענין אובייקטיבי שקשור בחלון זמן, ולא בהתנהגות הנאשם), יגעתי ולא מצאתי איכה עוד ניתן להקל עימו. למרבה הצער, לאור התנהלותו במשפט ואגב עיון בכל השיקולים השונים שמונה סעיף 40 לחוק העונשין – אין ולו מילה אחת שאוכל לומר לשבחו של הנאשם.

54. אשר על כן, לנוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם, תוך הפעלת סעיף 40 לחוק העונשין, את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 21 חודשים.

התוספת של שלושה חודשי מאסר בפועל הינה מתונה¹⁰; זאת, לא רק מטעמי הוראת החוק ("... שלא יהיה בעונש שיקבע משום החמרה ניכרת מעבר למתחם העונש ההולם"), אלא גם מפאת העובדה שלפחות על פי בדיקה במאגרי המשפט – זו היא הפעלה תקדימית לכאורה של סעיף 40 לחוק העונשין, בעבירות של אלימות במשפחה.

ב. אני מורה על הפעלת המאסרים המותנים שנפסקו לחובתו של הנאשם במסגרת ת"פ 38185-01-19 (5 חודשים ו – 3 חודשים, אולם מאותו גזר הדין¹¹) **במצטבר** לעונש המאסר שהושת עליו, כך **שסך הכל ירצה הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו על פי רישומי שב"ס.

ג. 12 חודשי מאסר, ואולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור עבירות אלימות נגד הגוף תוך 36 חודשים מיום שחרורו.

¹⁰ ראו למשל את ע"פ 3373/13 (לעיל), שם החמיר בית המשפט העליון, על דרך סעיף 40ה, בעונשו של עבריין מין, בשיעור של כ – 40% מהרף העליון של המתחם שנקבע; ראו גם את ת"פ (ת"א) 76-12 **מדינת ישראל נ' צרפתי** (10.1.13), שם החמיר בית המשפט השלום בעונשו של עבריין מין בשיעור של מעט פחות מ – 30% מאותו הרף (אגב, מדובר בשתי פרשות שונות, אולם באותו העבריין עצמו).

¹¹ חזקה על בית משפט שכאשר הוא "מפצלי" ענישה מותנית – כוונתו היא להקל עם הנאשם, ולא להפך, ומכאן הפעלת שני המאסרים המותנים מאותו גזר הדין בחופף לעצמם, ולא משום טעם אחר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-01-25521 מדינת ישראל נ' בקל(עציר)

ד. 7 חודשי מאסר, ואולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור עבירות איומים תוך 36 חודשים מיום שחרורו.

ה. פיצוי למתלוננת, עדת תביעה 5, על סך 20,000 ₪, כאשר הפיצוי ישולם תוך 90 ימים מהיום; כל הפקדה בתיק, כל שקיימת - לא תוחזר לנאשם, אלא תשמש ראשית חוכמה לפיצוי המתלוננת, ואם יוותר עודף - זה יוחזר לנאשם.

בכפוף לאמור לעיל - כל הפקדונות יוחזרו לנאשם.

כל המוצגים - לשיקול דעת קצין החקירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 45 ימים.

ניתנה היום, ח' חשוון תשפ"ב, 14 אוקטובר 2021, במעמד הצדדים.

שמאי בקר, שופט